

Enn om vi nå gjør som i Bjørnsons fortelling: Går sammen om å kle fjellet (drive hyttene)?

Skulle ikke det kunne være en oppgave for en syforening, eller en venninne-klikk å påta seg driften av en hytte? Hvorfor ikke gjøre et forsøk førstkommende påske?

De senere påsker har vi vært så heldige å få elever fra Kokke- og stuertskolen som kokker på enkelte av våre hytter, men det skal vertinner og piker til også.

Driften av en hytte er basert på «team-work», og hvor lett kunne det gå nettopp i en venninne-flokk hvor alle kjenner alle og vet hva hver og en er god for. Hvor en kan stole på hverandre.

Selvfølgelig måtte det organiseres med skiftarbeide så våre hjelpere kunne ha fri avvekslende formiddag eller ettermiddag, eller annen hver dag. Betaling skal de også få.

Det er mulig jeg med denne artikkel kaster en brannfakkell, men hvorfor ikke ta dette opp til diskusjon. Styret er i alle tilfelle interessert i forslag til å løse nettopp spørsmålet om betjening på hyttene.

KARI DAHL

Minner fra fjellet

Fjellturene våre begynte som eventyr, i sengen til far på søndagsmorgen. Da måtte han «reise» på fottur med en småjente i hver armkrok. Han fortalte om høyfjell og snø om sommeren, om rein og rødmerkede stier, om Anne Å i Jøldalen og Gjertrud Fiske på Liagarden i Folldalen, om setrene og mye, mye mer, slik at vi syntes vi var med på det hele.

I 1926 ble eventyret virkelighet.

Forberedelsene var grundige. Beksømskoene ble smurt og gått skikkelig inn før reisen startet. Husholdersken fikk beskjed om å sy bukser av engelskskinn, etter mønster av datidens gymnastikkbukser, med bluser til. Og så fikk vi lange, svarte hjemmestrikkede ullstrømper og tykke ragger. Vindjakke, regnslag og sydvest måtte også med. På den tiden var ikke jenter i buksedrakt noe dagligdags syn, så det var ikke fritt for at vi vakte litt oppsikt når vi kom travende. Frk. Jonsson på Sylstugan spurte om det var gutter eller jenter første gang vi var der, men så fikk hun se flettene.

Forhåndstreningen fikk vi i Bymarka og ut på «Heian», hvor vi streifet omkring på kryss og tvers helg etter helg. De siste par ukene før starten kom far inn til oss hver kveld etter at vi hadde lagt oss og smurte bena våre med hjortetalg for å hindre at vi fikk gnagsår.

Det var en selvfølge at på vår første fottur skulle vi gå i Trollheimen. Turen gikk delvis over strøk hvor det ikke alltid var turisthytter å ta inn i. Husly fikk vi på setrer, gårder eller skyssstasjoner.

Kemner Dahl og døtrene

En søndag morgen tok vi toget til Snøan. Den første dagsmarsjen gikk rundt Gynnelfjell, forbi Bordalseter til Brekkenseter. Bratt var veien opp fra stasjonen, varmt var det og varmt var vi kledd! Det beste var middagsrasten, da far, som hver dag ellers, vartet opp med varm mat. Først var han vel redd for at dagsmarsjene ellers ville bli for lange for oss, senere ble dette en vane vi satte pris på.

På Brekkenseter bodde 2 hyggelige eldre søsken. De hadde en liten gjestestue med én seng å overlate oss. Sengen var så bred at det var rikelig plass til oss alle 3 i den, men den var også så kort at far måtte sitte og sove den natten.

Over Grutseteren gikk vi dagen etter til den vakre skyss-stasjonen Å i Meldalen, som ble drevet av en bror av Anne Å.

Så dro vi for alvor inn i Trollheimen. Kappløpet om å være den første til å se de røde merkene bortover veien, førte til at far måtte bære ranslene våre, som ikke inneholdt stort mer enn nattkjole, kam, hårbørste og tannbørste. Men hørte vi folk i nærheten, var vi snare til å få ranslene på ryggen igjen. De var ikke tyngre enn at vi begge etter tur glemte dem og vandret avgårde uten sekk på ryggen inntil en eller annen oppdaget at den ikke hang der den skulle.

På Jøldalshytta ble vi tatt imot av Anne Å. Hun stelte så godt for oss at hun fullt ut svarte til de forventningene vi hadde gjort oss på forhånd.

Oppstigningen til Geithetta var lang og tung, men det var spennende og morsomt å leke i snøen midt på sommeren. Lenge stod vi og betraktet en stor reinsflokk på en bratt snøbre på Trollhetta.

Nedover fra toppen gikk det raskt, det siste stykket til Troll-

heimshytta sprang vi begge to. Det første vi gjorde etter vi kom fram, var å ta turen ned til badehuset nedenfor hytta og bade i bekken.

Om kvelden fortalte advokat Klingenberg med frue far at de var blitt meget forbauset over å høre barnestemmer i lia ovenfor hytta. Vi representerte faktisk noe nytt som fjellvandrere betraktet.

Fra Trollheimshytta dro vi nordover Folldalen til Liagarden, hvor Gjertrud Fiske var budeie. Her hadde vi det hyggelig sammen med henne en god stund, mens far sprang tilbake til Trollheimshytta etter regnslagene til «småan». På vei over fjellet til Stomprødseter ved lille Rindvatn, fikk vi se en stor reinsflokk med samer og hunder, som gikk på tvers av vår retning. Men da slengte vi sekkene av oss, «ta dem du, far», og sprang så fort vi kunne for å komme så nær flokken som mulig.

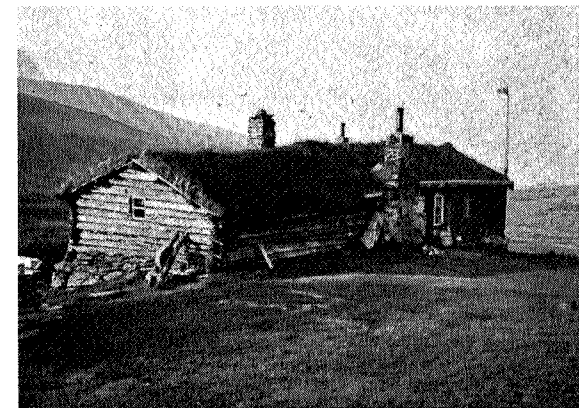
På Stomprødseter kom førstehjelpsutstyret vårt godt med. Budeia hadde skåret seg ganske stygt opp i en hånd, men manglet helt forbindelsessaker, så far måtte til med førstehjelp.

Neste dag fulgte vi en god setervei til Helgetun i Romundstadbygda. Små og store drev med høykjøring på spreng, regnet var i anmarsj. Og vi ble med i arbeidet så godt vi kunne, far ute på jordet, vi barn trampet høy i høyvogna.

Regnet kom dagen etter. Det ble en kald og våt tur over fjellet til Mossbryn i Meldalen, hvor vi ble meget godt mottatt. Det var selskap på gården, og vi ble budne til bords med de andre gjestene. Mossbryn var vårt siste overnattingssted på denne turen. For å få buss til byen, måtte vi gå til Storås.

Årets fottur var slutt, men den hadde absolutt gitt mersmak. Fottur om sommeren ble en selvfølge.

Tidlig på våren kom kartene fram. Så meget kunne gi impuls til årets rute: en avisartikkel, en reisehåndbok, noe vi hadde hørt snakk om, en bok en av oss leste. Etter hvert som vi vokste opp,

Borkbusseter

Nikolai Dahl

lærte vi å lese kart og å bruke det, vi kom med forslag og tok mer og mer aktiv del i planleggingen av turene.

Det hørte til unntakene at vi ikke havnet i Trollheimen eller Sylene på turene våre. Men utgangspunktet kunne være så mangt. En gang startet vi på Åndalsnes, gikk over fjellet til Eikisdalen og fortsatte over Aursund—Snøhetta-traktene gjennom Rondane til Alvodal. Derfra tok vi tog og drosje til Evavollen ved Aursund, hvor vi startet fotturen gjennom Sylene til Storlien.

Hvert eneste år ble ruten lagt slik at vi kom til steder vi ikke hadde vært før. En eller annen gang var vi innom så å si alle kommuner i Sør-Trøndelag, en stor del av kommunene i den sørlige del av Nord-Trøndelag og grensestrøkene av Møre, Oppland og ikke minst Hedmark. Over alt kom vi i god kontakt med folk på stedet, pratet med dem, fikk venner blant dem, vennskapene kunne i enkelte tilfelle strekke seg over flere generasjoner. Nøysomheten, roen, arbeidsomheten vi fant hos dem, gjorde dypt inntrykk. Det var ofte folk som leste mye, tenkte mye og kunne fortelle slik at det var interessant å høre på dem. Men barna deres drar bort fra fjellgården. En av gårdbrukerne ved Femund hadde 5 sønner, ingen ville overta gården.

Som alle andre, gjorde vi den erfaring at vi traff nesten bare hyggelige fotturister i fjellet. Noen av dem var mer kjent enn andre. Mest kjent var nok forfatteren Theodor Caspari, som vi traff på Storelvevollen. Den ene av forfatterne av «Til Fots», advokat Nils Onsager, kunne vi treffe på de mest usannsynlige steder, første gang i Fosen-fjellene på vei mot Åfjorden. Mest hygge hadde vi allikevel av samværet med andre «menige» fotturister ved kaffebålet eller i hyttene når vi utvekslet erfaringer og drøftet ruter, eller sang oss sammen, nordmenn og svensker og andre nasjoner med.

Etter ferien i 1965 traff jeg en barndomsvenninne som spurte meg om hvor jeg hadde vært om sommeren. «Sylene og Trollheimen», fikk hun til svar. «Blir du aldri lei av å gå i fjellet?» «Nei, bedre form for ferie og rekreasjon finnes ikke, jeg må bli et helt annet menneske enn jeg er i dag, hvis jeg skal bli lei av fottur.»

REIDAR HARKJERR

Om å gå — f. eks. til kontoret

I vår barndoms bygd var det ingen skolebuss. Vi savnet den ikke heller, av den enkle grunn at vi visste ikke om noe slikt. Bygda var ikke mer tilbakeliggende enn andre bygder. Vi hadde bare ikke nådd det trinn i utviklingen som bl. a. markeres av skoleskyss.

Dermed ble vi baktavelig talt gående der i vår uvitenhet — til og fra skolen. Og ingen hadde forstand til å applaudere den som hadde tre kilometers skolevei. Heller ikke når distansen ble tilbake-lagt i det ekte kystklimas nordvest-kuling med de såkalte spredte regnbyger.

Men tidene forandret seg. Fra verden den vide er det for lenge siden kommet meldinger som viser menneskehetens frammarsj. Således viste rundspørringer ved universitetene i Boston og Texas at studentenes største vanskeligheter hverken var pensum, pengemangel eller kjærlighetssorger, men derimot parkeringsplasser. For studenter må som kjent gå på forelesninger, men hvor skal de gjøre av bilen? Omvendt uttalte imidlertid hundrevis av faste besøkende ved et sentrumsteater i London at deres største glede hverken var Ibsen eller Ionescu, men teatrets mange parkeringsplasser.

Og hermed er vi da omsider fremme ved poenget i disse betraktninger: Fotgjengeriets avskaffelse.

Fotgjengeriet er fremskrittets fiende. De fleste nåtidsmennesker godtar denne påstand uten å opponere, men av hensyn til mulige gjenstridige kan for ordens skyld nevnes et par momenter: Moderne mennesker har det for travelt til å kunne gå, og dessuten er de i veien for bilene.